

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**IZVRŠENJE DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2019. GODINU**

- VODIČ ZA GRAĐANE -

svibanj 2020.

* Nacrt prijedloga godišnjeg izvještaja o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu usvojen je na 230. sjednici Vlade Republike Hrvatske održane 14. svibnja 2020. Prijedlog je upućen Hrvatskom Saboru radi donošenja.

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Tijekom 2019. godine nastavljena su pozitivna kretanja ekonomske aktivnosti te je **realni rast bruto domaćeg proizvoda (BDP) iznosio 2,9%**¹, što predstavlja blago ubrzanje u usporedbi s 2018. **Trgovina na malo** zabilježila je rast već šestu godinu zaredom, u **turizmu** je ostvarena još jedna rekordna sezona, a zabilježen je i snažan rast **građevinske aktivnosti**, koji je osjetno ubrzao u odnosu na prethodne godine. Nadalje, nakon pada u 2018., **industrijska proizvodnja** je u 2019. zabilježila blago međugodišnje povećanje. Nastavak rasta gospodarske aktivnosti tijekom 2019. povoljno se odrazio na **tržište rada** pa se broj registriranih nezaposlenih kretao na rekordno niskim razinama. **Pokazatelji ekonomskog raspoloženja** nalazili su se na najvišim razinama u proteklih jedanaest godina. **Inflacija** je u 2019. zabilježila prosječnu razinu od 0,8%. Uz i dalje **visoku likvidnost financijskog sustava**, nastavljen je oporavak kreditne aktivnosti banaka te daljnje smanjenje vanjskih neravnoteža domaćeg gospodarstva.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI REPUBLIKE HRVATSKE

	2018.	2019.	2019.			
			I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bruto domaći proizvod, % promjena, realno	2.7	2.9	4.1	2.4	2.9	2.5
Indeks potrošačkih cijena, % promjena	1.5	0.8	0.5	0.7	0.9	0.9
Promet od trgovine na malo, % promjena, realno	3.8	3.6	6.1	2.9	2.7	3.4
Industrijska proizvodnja, % promjena	-1.0	0.5	2.6	-0.9	1.2	-0.8
Indeks obujma građevinskih radova, % promjena	4.9	8.2	13.7	6.3	5.9	7.4
Noćenja turista, % promjena	4.0	1.8	-1.7	3.9	0.8	7.7
Stopa registrirane nezaposlenosti (%)	9.2	7.6	9.3	7.2	6.7	7.5
Izvoz roba, % promjena (HRK)	3.2	5.8	9.6	4.1	9.2	1.1
Uvoz roba, % promjena (HRK)	7.9	4.6	6.8	9.0	4.0	-1.4
Prosječni tečaj EUR/HRK	7.41	7.41	7.42	7.42	7.41	7.41
Inozemni dug (mil. EUR)	42,710	40,877	43,790	44,873	43,048	40,877
Plasmani, % promjena ¹	4.4	4.2	4.6	3.6	3.0	4.2

¹ Plasmani monetarnih institucija domaćim sektorima (osim države), na temelju transakcija.
Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

Nakon snažnog međugodišnjeg rasta BDP-a od 4,1% u prvom tromjesečju, rast je u ostatku 2019. bio nešto sporiji, iznosivši 2,4% u drugom, 2,9% u

trećem te 2,5% u posljednjem tromjesečju. Opisana kretanja rezultirala su realnim rastom BDP-a od 2,9% u 2019. godini. Rast BDP-a i dalje je predvođen rastom **domaće potražnje** čiji je doprinos iznosio 4,1 postotni bod, neto inozemna potražnja je zabilježila neznatan negativan doprinos, dok je negativan doprinos promjene zaliha bio izraženiji (-1,0 postotni bod). Gledajući pojedinačno, najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a u 2019. došao je **od izvoza roba i usluga**, koji je realno povećan 4,6%, te u nešto manjoj mjeri od **potrošnje kućanstava**, koja je realno porasla za 3,6%. Na rast potrošnje kućanstava u 2019. djelovali su rast zaposlenosti uz realni rast plaća, povoljni uvjeti zaduživanja te snažno poboljšanje pouzdanja potrošača koje se tijekom 2019. nalazilo na rekordno visokim razinama. **Bruto investicije u fiksni kapital** su u 2019. ubrzale rast na 7,1%, **državna potrošnja** ostvarila je realni rast od 3,3%, dok je realni rast uvoza roba i usluga iznosio 4,8%.

Obračun bruto domaćeg proizvoda s proizvodne strane pokazuje da su u 2019. sve djelatnosti pozitivno pridonijele realnom **rastu bruto dodane vrijednosti od 2,7%**. Najveći doprinos rastu došao je od rasta bruto dodane vrijednosti u **trgovini, prijevozu i turizmu koji je iznosio 4,0%**.

Tijekom 2019. godine nastavljen je međugodišnji pad administrativne nezaposlenosti. **Broj registriranih nezaposlenih** kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) kretao se na najnižim razinama otkako se prati statistika (1991. godina), prosječno iznosivši **128,7 tisuća**, što je smanjenje od 16,2% u usporedbi s 2018. godinom. Prosječna **administrativna stopa nezaposlenosti** iznosila je **7,6%** u 2019. godini, što je za 1,5 postotni bod niže nego u 2018. Podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO) pokazuju međugodišnji porast **broja osiguranika od 2,3%** u 2019.

Prosječna mjesečna **bruto plaća** u 2019. godini iznosila je 8.766 HRK te je nominalno povećana 3,8%, a realno 3,0% u odnosu na 2018. Prosječna mjesečna **neto plaća** iznosila je 6.457 HRK u 2019., bilježeći nominalni rast od 3,4% te realni rast od 2,6% u odnosu na 2018. godinu.

¹ Podaci o BDP-u za 2019. godinu su privremeni.

Inflacija, mjerena indeksom potrošačkih cijena, tijekom 2019. godine zabilježila je prosječnu razinu od **0,8%**, usporivši u odnosu na 1,5% zabilježenih u 2018. Pritom je u smjeru međugodišnjeg rasta potrošačkih cijena najjače djelovao rast cijena u kategoriji stanovanje, voda, električna energija, plin i druga goriva, koje su zabilježile međugodišnji rast od 3,1%.

Tijekom 2019. godine nastavljeno je smanjenje inozemne zaduženosti RH. Bruto inozemni dug iznosio je **40,9 milijardi eura**, odnosno **75,8% BDP-a** krajem 2019. U usporedbi s 2018. bruto inozemni dug je smanjen za 1,8 milijardi eura, odnosno 4,3%, dok je udio duga u BDP-u niži za čak 6,9 postotnih bodova. Njegovom međugodišnjem smanjenju najviše je doprinijelo smanjenje duga opće države te duga središnje banke.

Prema preliminarnim podacima, u 2019. godini, šestu godinu zaredom, zabilježen je pozitivan saldo **tekućeg računa bilance plaćanja** u iznosu od 1,6 milijardi eura, odnosno **2,9% BDP-a**. U usporedbi s prethodnom godinom, bilježi se povećanje pozitivnog salda za 597,5 milijuna eura, odnosno 61,4%. Najveći doprinos navedenom poboljšanju pozitivnog salda ostvaren je povećanjem pozitivnog salda na računu usluga, prvenstveno kao posljedica rasta prihoda od turističkih usluga. **Prihodi od turizma** u 2019. iznosili su rekordnih 10,5 milijardi eura, što predstavlja porast od 10,9% u usporedbi s 2018.

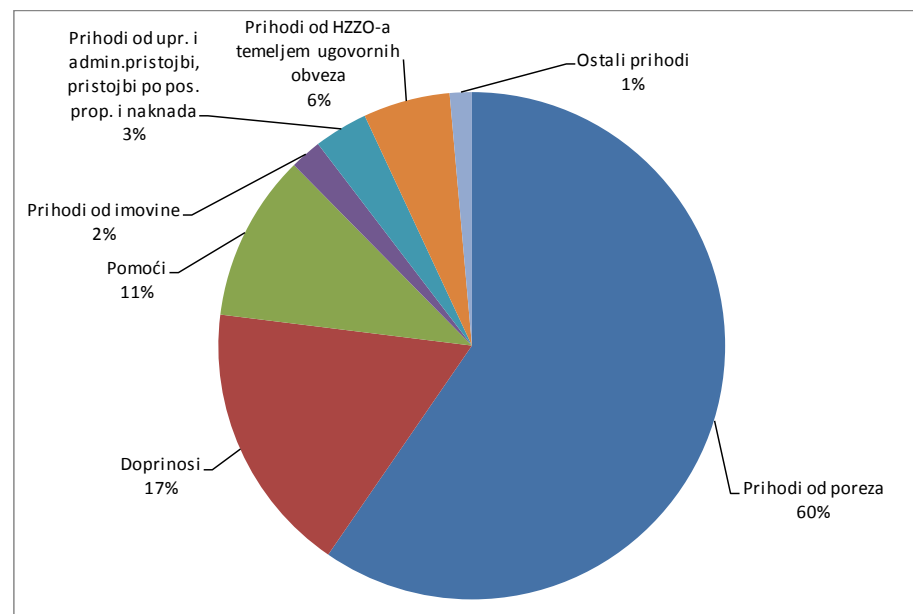
PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni prihodi državnog proračuna u 2019. godini ostvareni su u iznosu od **139,9 milijardi kuna** i u usporedbi s prethodnom godinom rastu za 8,1%.

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna najveći utjecaj imala su **pozitivna makroekonomska kretanja** te **cjelogodišnji učinci porezne reforme** iz 2018., kao i **daljnje porezno rasterećenje** koje je u primjeni od početka 2019. godine. Glavna izmjena **u sustavu PDV-a**, s ciljem smanjenja regresivnog učinka ovog poreza na najosjetljiviju skupinu građana, odnosi se na **smanjenu stopu PDV-a s 25% na 13% za žive životinje, svježe i rashlađeno meso, ribu, voće i povrće, jaja, dječje pelene, dok se svi lijekovi oporezuju stopom od 5%**. Nadalje, izmjenama **u sustavu posebnih poreza i trošarina** od 2019. godine ostvaruje se **povrat dijela plaćene trošarine na gorivo** koje se koristi **kod komercijalnog prijevoza roba kamionima određene nosivosti te za komercijalni prijevoz putnika**. Vezano uz trošarine na duhanske proizvode, promijenjena je visina trošarina na cigarete u svrhu usklađivanja sa zahtjevima EU zakonodavstva, budući da je prosječna ponderirana maloprodajna cijena cigareta pala ispod 60 eura. U sustavu doprinosa **ukinut je doprinos za obvezno osiguranje u slučaju nezaposlenosti od 1,7% i doprinos za zaštitu zdravlja na radu od 0,5%, uz istovremeno povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 16,5%**. Time je umanjeno ukupno izdvajanje poduzetnika na plaću. U sustavu poreza na dohodak, **proširen je razred za primjenu stope od 24% sa 17.500 kuna na 30.000 kuna**. Porez na promet nekretnina **smanjen je s 4% na 3%**.

Prihodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 138,9 milijardi kuna i čine 99,2% ukupnih prihoda državnog proračuna. U strukturi ovih prihoda najznačajniju stavku čine porezni prihodi s udjelom od 59,6%, a slijede prihodi od doprinosa s udjelom od 17,4%, dok se preostali dio odnosi na pomoći, prihode od imovine, prihode od administrativnih pristojbi i prihode po posebnim propisima, prihode iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza, kazne te ostale prihode.

STRUKTURA OSTVARENJA PRIHODA POSLOVANJA U 2019. GODINI PREMA EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Porezni prihodi prikupljeni su u iznosu od **82,7 milijardi kuna** čime su zabilježili međugodišnje povećanje od 6%.

Prihod od poreza na dobit ostvaren je u iznosu od 9,3 milijarde kuna, čime je zabilježeno međugodišnje povećanje po osnovi ovog poreza za 9,6%. Prikupljeni prihod od poreza na dobit rezultat je poslovanja poduzeća tijekom 2018., budući da se porez na dobit uplaćuje prema poslovnim rezultatima poduzeća u prethodnoj godini.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost ostvaren je u iznosu od 54,9 milijardi kuna, što je povećanje za 6,5% u odnosu na prethodnu godinu. Prikupljeni prihodi od PDV-a rezultat su povećanja osobne potrošnje uslijed rasta raspoloživog dohotka stanovništva, potpomognuto povoljnim kretanjima na tržištu rada te uspješnom turističkom sezonom. Iako su u sustavu poreza na

dodanu vrijednost, od početka 2019. u primjeni ranije navedena porezna rasterećenja (smanjena stopa PDV-a s na 13% odnosno na 5% za pojedine proizvode), prihodi od poreza na dodanu vrijednost na međugodišnjoj razini zabilježili su visoku stopu rasta.

Prihod od poreza na promet ostvaren je u iznosu od **2,4 milijuna** kuna, što je dvostruko manje nego li prethodne godine. Naime, od 2018. godine ukinut je porez na stjecanje rabljenih motornih vozila te je isti zamijenjen upravnim pristojbama koje se naplaćuju kod stjecanja rabljenih vozila. Iznos koji je ostvaren na stavci poreza na promet, odnosi se na naplatu dugovanja po osnovi poreza na stjecanje rabljenih motornih vozila.

Prihodi od posebnih poreza i trošarina ostvareni su u iznosu od **16,3 milijarde** kuna, što je povećanje od 2,5% na međugodišnjoj razini. Najznačajniji prihod u ukupnim trošarinama jest prihod od trošarina na energente i električnu energiju s udjelom od 53,9%, a ostvaren je u iznosu od 8,8 milijardi kuna. Na međugodišnjoj razini raste za 1,6%, a njegovo ostvarenje rezultat je povećane potrošnje energenata. Početkom 2019. godine uveden je povrat dijela plaćene trošarine na energente (dizelsko gorivo) koji se koriste kao pogonsko gorivo za komercijalni prijevoz robe kamionima od najmanje 7,5 bruto tona nosivosti, te prijevoz autobusima. Cilj je u najvećoj mjeri isključiti utjecaj trošarine na energente u procesu distribucije i dobave robe te prijevoza putnika, odnosno smanjenje troškova prijevoznika. Usprkos poreznom rasterećenju, tijekom 2019. trošarine na energente i električnu energiju kao najvažniji trošarinski prihod, bilježe rast, a osnovni razlog tome jest dobra turistička sezona. Drugi po važnosti u ukupnim trošarinama jest prihod od trošarina na duhanske proizvode koji je ostvaren u iznosu od 5,1 milijardu kuna i bilježi međugodišnje povećanje od 6,3%. Ovaj trošarinski prihod ujedno je dao i najveći doprinos ukupnom rastu trošarina. U studenom 2018. godine izmijenjena je visina trošarina na duhanske proizvode, budući da je prosječna ponderirana maloprodajna cijena cigareta pala ispod 60 eura.

Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove ostvaren je u iznosu od 1,2 milijarde kuna čime se zadržao na prošlogodišnjoj razini. Prihod od trošarina na pivo na međugodišnjoj razini smanjen je za 5,7%, prihod od trošarina na alkohol i alkoholna pića za 1,2%,

poseban porez na bezalkoholna pića 3,3% dok prihod od posebnog poreza na kavu raste za 2,3%.

Prihod od ostalih poreza na robu i usluge ostvaren je u iznosu od 429,1 milijun kuna, što je na međugodišnjoj razini rast od 6,7%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihod od **poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću iznose 373,9 milijuna kuna**, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 6,9%. U isto vrijeme, **prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću iznose 1,1 milijardu kuna** i ostvareni su za 13,8% više nego li tijekom prethodne godine.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu ostvaren je u iznosu od **360,5 milijuna kuna**, što je na međugodišnjoj razini rast od 3,1%.

Prihodi od doprinosa iznose **24,1 milijardu kuna**, što je na međugodišnjoj razini smanjenje od 3,1%. Prikupljeni prihodi od doprinosa kreću se sukladno kretanjima na tržištu rada te je njihovo kretanje rezultat rasta plaća i zaposlenosti tijekom 2019. godine kao i provedene porezne reforme. Naime, poreznom reformom ukinuti su doprinosi za zapošljavanje i zaštitu na radu, a povećan doprinos za zdravstveno osiguranje, koji je prihod proračuna Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, a sve u cilju daljnjeg rasterećenja cijene rada, pojednostavljenja sustava doprinosa te administrativnog rasterećenja poreznih obveznika. Ukupno opterećenje plaće doprinosima smanjeno je s 37,2% na 36,5%.

Prihod od doprinosa za mirovinsko osiguranje ostvaren je u iznosu od 23,9 milijardi kuna, a na međugodišnjoj razini raste za 5%. Prihod od doprinosa za zapošljavanje iznosio je 217,2 milijuna kuna i to temeljem uplata uglavnom ostvarenih u siječnju 2019. godine na osnovu isplate plaća i doprinosa za prosinac prethodne godine.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na povlačenje sredstava iz fondova EU. Ukupni prihodi od pomoći iznose **14,8 milijardi kuna**, što je za 38,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Od tog iznosa najveći dio čine pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, a izravno su vezane uz projekte financirane iz fondova EU te izravna plaćanja u poljoprivredi.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od **2,8 milijardi kuna**, a sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine, prihoda od kamata na dane zajmove te prihoda od kamata na dane zajmove po protestiranim jamstvima. Međugodišnji rast prihoda od imovine iznosi 23,1%.

Prihode od financijske imovine čine prihodi od kamata, prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihodi od dividendi te ostali prihodi od financijske imovine. Ovi prihodi iznose 1,6 milijardi kuna, a u odnosu na prethodnu godinu rastu za 38,1%. Prihodi od dividendi i dobiti banaka i poduzeća u vlasništvu države ostvareni su u iznosu od 1,1 milijarde kuna, pri čemu su najveći iznos po osnovi dobiti uplatili Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb i to 212,4 milijuna kuna te Zračna luka Split 41,4 milijuna kuna. Najveći prihod po osnovi dividendi uplaćen je od INA-e i to u iznosu od 560,4 milijuna kuna. Prihode od nefinancijske imovine čine prihodi od koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, naknada za korištenje nefinancijske imovine te ostalih prihoda od nefinancijske imovine. Prihodi od nefinancijske imovine iznose 816 milijuna kuna i smanjuju se za čak 24,9% na međugodišnjoj razini. Osnovni razlog ovakvog smanjenja jest pad prihoda od koncesija i to zbog smanjenja prihoda od naknada za uporabu radiofrekvencijskog spektra te naknade za uporabu nefinancijske imovine. Prihod od kamata na dane zajmove iznosi 334,4 milijuna kuna te je značajno veći nego u prethodnim godinama. Razlog tome je prihod koji su, u iznosu od 319,9 milijuna kuna, Hrvatske autoceste, Autocesta Rijeka - Zagreb i Hrvatske ceste uplatile u državni proračun, a po osnovi Ugovora s Ministarstvom financija vezano uz financijsko restrukturiranje cestarskih društava odnosno refinanciranja njihovih obveza temeljem izdane obveznice. Tijekom 2019. ostvareni su i prihodi od kamata na dane zajmove po protestiranim jamstvima u iznosu od 53,7 milijuna kuna.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od **4,8 milijardi kuna**, što čini međugodišnje povećanje od 4,9%.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga te prihodi od donacija namjenski su prihodi proračunskih korisnika, a ostvareni su u iznosu od 1,3 milijarde kuna te se na međugodišnjoj razini smanjuju za 1,7%.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza iznose **7,7 milijardi kuna** te bilježe međugodišnje povećanje od 19,1%, a u potpunosti se odnose na prihode državnih bolničkih ustanova.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi su ostvareni u iznosu od **632,5 milijuna kuna**, što predstavlja međugodišnje povećanje od 14,7%. Prihodi od kazni ostvareni su najviše od kazni za prekršaje u prometu, dok se preostali dio odnosi na kazne u poreznim, carinskim i deviznim prekršajima, kazne za privredne prijestupe te druge upravne mjere.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od **1,1 milijardu kuna**, što je za 77,1% više nego u prethodnoj godini. U njihovoj strukturi, najveći dio odnosi se na prihode od prodaje proizvedene dugotrajne imovine, odnosno građevinskih objekata, postrojenja i opreme te prijevoznih sredstava.

UKUPNI PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA U 2018. I 2019. GODINI

(u kunama)	Ostvarenje	Plan	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	2018.	2019.	2019.	2019/2018	2019/plan
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI PRIHODI	129.395.205.925	137.721.568.318	139.919.657.567	108,1	101,6
6 PRIHODI POSLOVANJA	128.793.340.377	136.743.244.925	138.853.707.364	107,8	101,5
Prihodi od poreza	78.020.447.388	81.578.911.370	82.736.252.182	106,0	101,4
od čega:					
Porez na dohodak	20.370.626	0	0	0,0	0,0
Porez na dobit	8.487.926.087	9.177.581.325	9.303.113.921	109,6	101,4
Porez na dodanu vrijednost	51.561.678.560	54.004.770.503	54.898.529.647	106,5	101,7
Posebni porezi i trošarine	15.872.140.791	16.201.992.255	16.264.097.523	102,5	100,4
Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	349.745.924	360.494.922	360.501.243	103,1	100,0
Doprinosi	24.907.167.378	24.062.895.882	24.134.638.147	96,9	100,3
Pomoći	10.718.697.161	15.227.024.087	14.800.981.000	138,1	97,2
Prihodi od imovine	2.260.960.091	2.325.076.450	2.782.481.493	123,1	119,7
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	4.536.444.439	4.463.179.714	4.756.861.706	104,9	106,6
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	1.330.609.807	1.360.809.720	1.308.135.374	98,3	96,1
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	6.467.806.202	7.111.284.914	7.701.872.129	119,1	108,3
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	551.207.911	614.062.788	632.485.333	114,7	103,0
7 PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	601.865.549	978.323.393	1.065.950.203	177,1	109,0

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2019. godinu planirani su u iznosu od 139,0 milijardi kuna, od čega rashodi poslovanja 134,5 milijardi kuna, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 4,5 milijardi kuna.

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u 2019. godini iznosi **139,9 milijardi kuna** što čini 100,6% planiranih rashoda za 2019. godinu. **Rashodi poslovanja** izvršeni su u iznosu od **135,9 milijardi kuna** odnosno 101,0% planiranih rashoda poslovanja, dok su **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** izvršeni u iznosu od **4,0 milijarde** kuna odnosno 89,7% plana.

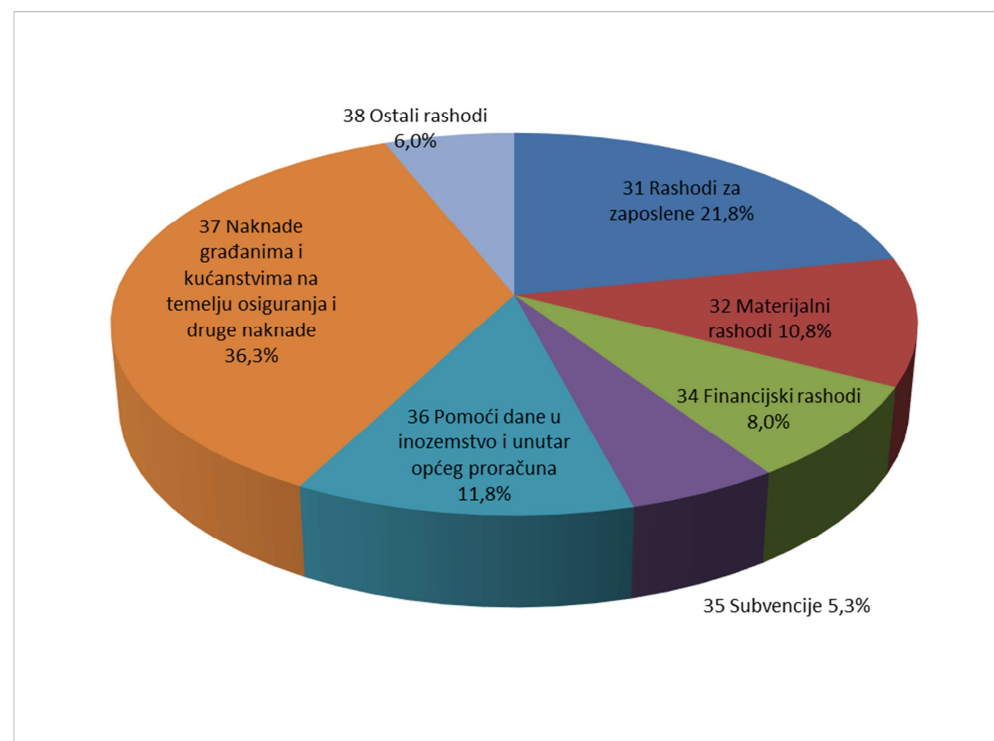
(u kunama)	Izvršenje 2018.	Plan 2019.	Izvršenje 2019.	Indeks 2019./ 2018.	Indeks 2019./ P2019.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
RASHODI	129.586.736.195	138.986.113.626	139.870.063.864	107,9	100,6
3 Rashodi poslovanja	126.843.245.521	134.525.300.517	135.869.595.817	107,1	101,0
4 Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.743.490.674	4.460.813.109	4.000.468.047	145,8	89,7

Ukupni rashodi državnog proračuna u 2019. godini veći su u odnosu na 2018. godinu za **10,3 milijarde kuna** ili 7,9%. Povećanja su ostvarena na rashodima za mirovine i mirovinska primanja prvenstveno radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općim i posebnim propisima u 2019. godini i prenesenog učinka usklađivanja mirovina iz 2018. godine. Povećani su rashodi za zaposlene radi primjene uvećane osnovice za obračun plaće državnih službenika i namještenika te osnovice za obračun plaće u javnim službama. Nadalje, u 2019. godini rashodi **financirani iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od 13,3 milijarde kuna što je u odnosu na 2018. godinu **više za 3,4 milijarde** kuna ili 35,1%.

RASHODI PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI

Rashodi poslovanja u 2019. godini izvršeni su u iznosu od **135,9 milijardi kuna**. U strukturi najveći udio od 36,3% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede rashodi za zaposlene s udjelom od 21,8% te pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države s udjelom od 11,8%.

Struktura izvršenja rashoda poslovanja 2019. po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Rashodi za zaposlene u 2019. godini izvršeni su u iznosu od **29,6 milijardi kuna** što predstavlja 99,9% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći su za 5,3% odnosno 1,5 milijardi kuna, što je prvenstveno rezultat povećanja osnovice za izračun plaća za državne službenike i namještenike te osnovice za plaće u javnim službama temeljem Dodatka I. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike (Narodne novine, broj 2/19) i Sporazuma o osnovici za izračun plaće u javnim službama (Narodne novine, broj 2/19).

Rashodi za zaposlene u 2019. godini **financirani iz fondova Europske unije** izvršeni su u iznosu od 369,1 milijuna kuna što je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećanje za 93,4 milijuna kuna.

Materijalni rashodi izvršeni su u iznosu od **14,7 milijardi kuna** što predstavlja 101,0% planiranih sredstava.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu 5,6 milijardi kuna, od čega se 3,1 milijardu kuna odnosi se na rashode za lijekove te pomoćni i sanitetski materijal. Rashodi za usluge ostvareni su u iznosu od 6,6 milijardi kuna, Naknade troškova zaposlenima izvršene su u iznosu od 1,5 milijardi kuna dok su Ostali nespomenuti rashodi poslovanja izvršeni u iznosu od 846,0 milijuna kuna.

Od ukupno izvršenih materijalnih rashoda u 2019. godini, **iz fondova Europske unije** financirano je **801,5 milijuna kuna** što je 44,2% više u odnosu na izvršenje prethodne godine.

Financijski rashodi u 2019. godini izvršeni su u iznosu od **10,9 milijardi kuna** što predstavlja 118,9% planiranih rashoda.

Najveći udio u financijskim rashodima čine rashodi za kamate koje su u 2019. godini izvršeni u iznosu od 8,8 milijardi kuna što je za 50,1 milijun kuna manje u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog iznosa rashoda za kamate, rashodi za kamate na izdane vrijednosne papire izvršeni su u

iznosu od 8,1 milijardu kuna, a rashodi za kamate na primljene kredite i zajmove izvršene su u iznosu od 624,3 milijuna kuna.

Rashodi za subvencije izvršeni su u iznosu **7,2 milijarde kuna** što predstavlja 100,5% plana. Najznačajniji iznos od **4,0 milijarde kuna** odnosi se na izvršenje rashoda za **subvencije u poljoprivredi** od čega za izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda 3,1 milijarda kuna (iz sredstava EU 2,3 milijarde kuna, iz nacionalnih sredstava 771,0 milijun kuna), a za mjere ruralnog razvoja 759,1 milijun kuna (iz EU sredstava 694,7 milijuna kuna, 64,4 milijuna kuna iz nacionalni sredstava).

Subvencije isplaćene u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture iznosile su **1,9 milijardi kuna** što iznosi 99,7% planiranih sredstava. Za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prometa utrošeno je 765,1 milijun kuna, dok je za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb) utrošeno 442,4 milijuna kuna.

Od ukupno izvršenih rashoda za subvencije u 2019. godini, **iz fondova Europske unije** financirana je **3,7 milijardi kuna** rashoda za subvencije što je 22,5% više u odnosu na izvršenje prethodne godine.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna izvršene su u 2019. u iznosu od **16,1 milijardu kuna**, odnosno 99,7% planiranih sredstava. Najznačajniji iznos od **3,8 milijardi kuna** odnosi se na **doprinos Republike Hrvatske proračunu Europske unije**. Za **transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje** izdvojeno je ukupno **2,6 milijardi kuna**.

Za pripadajući **dio naknade u cijeni goriva Hrvatskim cestama d.o.o.** doznačeno je **2,0 milijarde kuna**, dok je za **dodatna sredstva izravnjanja za decentralizirane funkcije** izdvojeno **1,6 milijardi kuna**.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna koji se **financiraju ili sufinanciraju iz fondova Europske unije** u 2019. izvršeni su u iznosu **3,6 milijardi kuna**. Najznačajnija sredstva izdvojena su za **projekt cestovne povezanosti s južnom Dalmacijom, program ruralnog razvoja, programe gospodarenja otpadom i razvoja**

sustava javne odvodnje i zaštite voda i mora iz resora Ministarstva zaštite okoliša i energetike, **projekte energetske obnove zgrada** te provedbu **projekata u zdravstvu**.

Naknade građanima i kućanstvima u 2019. godini izvršene su u iznosu od **49,3 milijarde kuna** i na razini su planiranih rashoda za naknade građanima i kućanstvima, a u usporedbi s prethodnom godinom povećane su za 1,5 milijardi kuna, odnosno 3,1%. Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na **mirovine i mirovinska primanja**. Iste su izvršene u iznosu od **40,9 milijardi kuna** što predstavlja 83,0% ukupno izvršenih rashoda za naknade građanima i kućanstvima u 2019. godini. U odnosu na izvršenje 2018., ukupno utrošena sredstva za mirovine uvećana su za 1,6 milijardi kuna, i to zbog:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima u 2019. godini - od 1. siječnja 2019. godine za 1,15% i od 1. srpnja 2019. godine za 2,44%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2018. godine,
- primjene novih Zakonskih propisa u okviru mirovinske reforme iz 2019. godine.

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od **2,6 milijardi kuna**. Najveći dio odnosi se na isplatu osobne invalidnine 610,5 milijuna kuna, doplatka za pomoć i njegu 520,2 milijuna kuna i zajamčene minimalne naknade 421,0 milijun kuna. U odnosu na prethodnu godinu naknade u socijalnoj skrbi povećane su za 168,6 milijuna kuna, što je rezultat povećanja rashoda za osobnu invalidninu za 106,1 milijun kuna i doplatka za pomoć i njegu za 68,7 milijuna kuna te smanjenja rashoda za zajamčenu minimalnu naknadu za 64,1 milijun kuna.

Naknade za nezaposlene u 2019. godini isplaćene su u iznosu od **868,9 milijuna kuna** i u odnosu na 2018. povećane su za 42,7 milijuna kuna, dok je za **aktivnu politiku tržišta rada**, unutar ove skupine rashoda, izvršeno **343,8 milijuna kuna**.

Doplatka za djecu izvršen je u iznosu od **1,3 milijarde kuna**, odnosno 100,0% planiranog iznosa. U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje od 40,6 milijuna kuna ili 3,1% zbog cjelogodišnje primjene povećanja dohodovnog cenzusa za dobivanje doplatka (s 50% na 70% proračunske osnovice) od 1. srpnja 2018.

Za dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete u 2019. godini izdvojen je iznos od **1,6 milijardi kuna**, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje u iznosu od 50,5 milijuna kuna ili 3,3%.

Ostali rashodi izvršeni su u iznosu od **8,2 milijarde kuna** što čini 95,7% planiranih sredstava za 2019. godinu. U odnosu na izvršenje prethodne godine ostali rashodi povećani su za 21,5%, odnosno za 1,4 milijardu kuna.

Najznačajniji ostali rashodi u 2019. godini izvršeni su u okviru razdjela Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i to 2,7 milijardi kuna, od čega je za **transfer Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. za dio pripadajuće naknade u cijeni goriva** izdvojeno **983,0 milijuna kuna**, a za **program razvoja sustava pomorskog prometa, pomorskog dobra i luka te zaštitu okoliša od onečišćenja s pomorskih objekata** izdvojeno je **409,4 milijuna kuna**. Za **program Priprema i provedba projekata sufinanciranih sredstvima fondova Europske unije** (OP Konkurentnost i kohezija, prioritetna os 7. povezanost i mobilnost) u 2019. godini utrošena je **1,1 milijarda kuna**, od čega najviše za Zračnu luku Dubrovnik i za izgradnju, održavanje, modernizaciju i elektrifikaciju željezničkih pruga.

U razdjelu Ministarstva poljoprivrede ostali rashodi izvršeni su u iznosu od 1,4 milijarde kuna od čega se najznačajnija sredstva odnose na **mjere ruralnog razvoja i program ribarstva**. Za mjere ruralnog razvoja izdvojeno je 1,1 milijarda kuna, od čega je 938,9 milijuna kuna financirano iz fondova Europske unije, dok je 182,2 milijuna kuna financirano iz nacionalnih sredstava.

Na pozicijama Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 617,3 milijuna kuna, od čega najviše u okviru tekućeg projekta OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. kojim su dodijeljena **bespovratna sredstava**

obrtnicima, mikro, malim, srednjim i velikim poduzetnicima u iznosu od 596,8 milijuna kuna.

Na pozicijama Ministarstva znanosti i obrazovanja unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 591,4 milijuna kuna, od čega 219,2 milijuna kuna za **program visokog obrazovanja** u okviru kojeg se financiraju smještaj i prehrana studenata i podizanje studentskog standarda te za **program ulaganja u znanstveno istraživačku djelatnost** 160,8 milijuna kuna. **Za razvoj športa** u 2019. godini izdvojeno je 239,4 milijuna kuna.

Na pozicijama Ministarstva zaštite okoliša i energetike unutar ove kategorije rashoda izvršeno je 502,3 milijuna kuna, od čega 350,0 milijuna kuna za financiranje prve faze **projekta plutajućeg terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku** te 134,8 milijuna kuna na **projekte energetske učinkovitosti** u industriji te sektoru turizma i trgovine koji su u cijelosti financirani iz fonda Europske unije.

Na ovoj skupini rashoda, na pozicijama Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, u okviru tekućeg projekta OP konkurentnost i kohezija 2014.-2020. utrošeno je 217,0 milijuna kuna za **projekte za energetska učinkovitost u zgradarstvu**.

Iz fondova Europske unije ostali rashodi financirani su u iznosu od **3,5 milijardi kuna** što je 25,8% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni **rashodi za nabavu nefinancijske imovine** u 2019. godini izvršeni su u iznosu od **4,0 milijarde kuna**, odnosno 89,7 planiranih sredstava. U odnosu na izvršenje prethodne godine rashodi za nabavu nefinancijske imovine povećani su za 45,8%, odnosno 1,2 milijarde kuna.

Unutar ove kategorije rashoda, najznačajniji iznos od 3,0 milijarde kuna odnosi se na rashode za **nabavu proizvedene dugotrajne imovine**, od čega za rashode za postrojenje i opremu 1,8 milijardi kuna te za rashode za građevinske objekte 815,8 milijuna kuna. Rashodi za dodatna ulaganja

u nefinancijsku imovinu izvršeni su u iznosu od 473,2 milijuna kuna i to prvenstveno za dodatna ulaganja na građevinskim objektima proračunskih korisnika, dok je za strateške zalihe izdvojeno 381,6 milijuna kuna.

Od ukupno izvršenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine u 2019., iz fondova Europske unije financirana je **1,0 milijarda kuna** i to 786,9 milijuna kuna iz Europskog fonda za regionalni razvoj te 140,6 milijuna kuna iz Fonda za unutarnje poslove.

IZVRŠENJE RASHODA PO IZVORIMA FINANCIRANJA

Izvor sredstava (u kunama)		Izvršenje 2019.
UKUPNO		139.870.063.863,99
1	Opći prihodi i primici	88.705.225.237,72
2	Doprinosi	23.917.412.036,44
3	Vlastiti prihodi	1.158.643.244,07
4	Prihodi za posebne namjene	11.548.411.860,41
5	Pomoći	13.971.494.210,83
6	Donacije	140.285.532,11
7	Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	315.815.977,72
8	Namjenski primici od zaduživanja	112.775.764,69

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 139,9 milijardi kuna u 2019. godini, najveći iznos od **88,7 milijardi kuna** financiran je iz izvora **Opći prihodi i primici**, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja **Doprinosi** izvršeni u iznosu od **23,9 milijardi kuna**.

Rashodi financirani iz izvora **Prihodi za posebne namjene** izvršeni su u iznosu od **11,5 milijardi kuna**. U okviru navedenog izvora najveći iznos rashoda od 11,0 milijardi kuna financiran je iz podizvora Ostali prihodi za posebne namjene. Iz podizvora Prihodi od

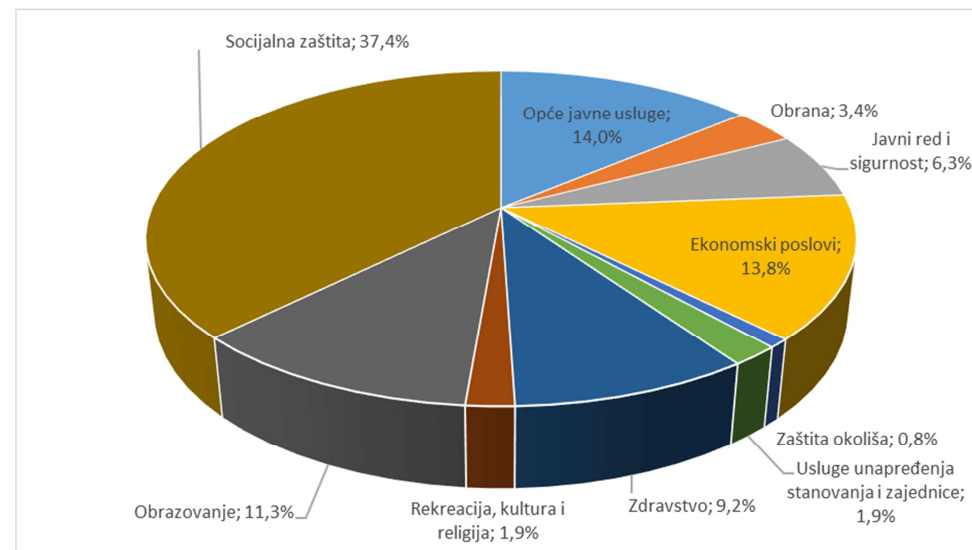
igara na sreću financirano je 535,1 milijun kuna rashoda, a iz podizvora Prihodi od spomeničke rente financirano je 36,9 milijuna kuna rashoda.

U 2019. godini iz izvora **Pomoći** financirano je **14,0 milijardi kuna** rashoda, od čega je **13,3 milijardi kuna financirano iz fondova Europske unije** (Europski fond za regionalni razvoj 4,1 milijarda kuna, Europski poljoprivredni jamstveni fond 2,4 milijardi kuna, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 2,1 milijarda kuna, Europski socijalni fond 2,0 milijarde kuna, Kohezijski fond 1,9 milijardi kuna, Ribarski fondovi 130,2 milijuna kuna itd.).

Iz fondova Europske unije, osim rashoda, financirani su izdaci za dane zajmove trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora i izdaci za dane zajmove kreditnim institucijama u javnom sektoru u ukupnom iznosu od 1,0 milijardu kuna. Radi se o financijskim instrumentima: mikro krediti, mali krediti, pojedinačna jamstva i ograničena portfeljna jamstva koji se financiraju u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (bolji pristup financiranju za mala i srednja poduzeća), te mikro i malim zajmovima za ruralni razvoj.

RASHODI PO FUNKCIJSKOJ KLASIFIKACIJI

U 2019. godine najveći udio rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 37,4%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 14,0%.

IZVRŠENJE FINACIJSKIH PLANOVA IZVANPRORAČUNSKIH KORISNIKA

Izvanproračunski korisnici državnog proračuna su:

- Hrvatske vode
- Hrvatske ceste
- Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
- Centar za restrukturiranje i prodaju
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u 2019. godini ostvareni su u iznosu od **35,7 milijardi kuna**, što je 7,2% više na međugodišnjoj razini. Pritom su najviše prihode ostvarili Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu od 27,1 milijardi kuna, Hrvatske vode 3,0 milijarde kuna, Hrvatske ceste 2,7 milijardi kuna i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 1,9 milijardi kuna.

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u 2019. godini iznosili su **33,7 milijardi kuna**, što predstavlja povećanje od 9,7% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Pritom su najveće rashode imali Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje u iznosu 2,7 milijardi kuna, Hrvatske vode 2,7 milijardi kuna, Hrvatske ceste 2,7 milijardi kuna te Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 1,2 milijarde kuna.

Ukupni višak izvanproračunskih korisnika u 2019. godini iznosi 2,0 milijarde kuna od čega:

- višak Državne agencije za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka 992,1 milijun kuna,
- višak Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 694,1 milijun kuna,
- višak Hrvatskih voda 273,8 milijuna kuna,
- višak Hrvatskih cesta 51,1 milijun kuna,
- višak Centara za restrukturiranje i prodaju 21,4 milijuna kuna, dok je
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ostvario manjak u iznosu od 15,9 milijuna kuna.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA

(u kunama)	2018.	Plan 2019.	2019.
Manjak/višak državnog proračuna % BDP-a	-191.530.270 -0,1	-1.264.545.308 -0,3	49.593.703 0,01
Manjak/višak izvanproračunskih korisnika % BDP-a	2.621.771.286 0,7	1.746.220.851 0,4	2.016.762.456 0,5
Manjak/višak jedinica lokalne države % BDP-a	-421.584.243 -0,1	-480.000.000 -0,1	-1.425.533.132 -0,4
Ukupni manjak/višak opće države, nacionalna metodologija računskog plana % BDP-a	2.008.656.773 0,5	1.675.543 0,0	640.823.027 0,2
Ostale prilagodbe, ESA 2010 metodologija % BDP-a	-1.159.064.472 -0,3	-583.667.315 -0,1	912.408.682 0,2
Ukupni manjak/višak konsolidirane opće države, ESA 2010 metodologija % BDP-a	849.592.301 0,2	-581.991.773 -0,1	1.553.231.709 0,4

U skladu s ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima prema nacionalnoj metodologiji računskog plana, ukupni višak državnog proračuna u 2019. godini iznosio je 49,6 milijuna kuna ili 0,01% BDP-a. Na razini izvanproračunskih korisnika ostvaren je višak od 0,5% BDP-a. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zabilježile su manjak od 0,4% BDP-a, prije svega kao rezultat pojačane investicijske aktivnosti tijekom 2019. godine.

Prema Izvješću Državnog zavoda za statistiku o prekomjernom proračunskom manjku i razini duga opće države iz travnja 2020. godine u 2019. ostvaren je višak proračuna opće države prema europskoj statističkoj metodologiji ESA 2010 u iznosu od 1,6 milijardi kuna ili 0,4% BDP-a. Ovaj višak bio bi još i veći da se u 2019. nisu materijalizirale jednokratne obveze po osnovi protestiranih jamstava za Uljanik grupu i to u iznosu od 2 milijarde kuna odnosno 0,5% BDP-a, čime je došlo do jednokratnog povećanja kapitalnog transfera na rashodnoj strani proračuna.

JAVNI DUG REPUBLIKE HRVATSKE

Krajem 2019. godine javni dug je iznosio 293 milijarde kuna, odnosno 73,2% BDP-a, pri čemu je u odnosu na prethodnu godinu veći za 6,9 milijardi kuna, odnosno 2,4%. Ovo nominalno povećanje javnog duga proizlazi iz povećanja depozita države i izvanproračunskih korisnika, koji su na kraju 2019. godine povećani za upravo jednakih 6,9 milijardi kuna na međugodišnjoj razini. Također, nominalno povećanje javnog duga na kraju 2019. u odnosu na kraj 2018. godine uzrokuje i blaga deprecijacija tečaja kune u odnosu na euro, gdje je tečaj kune u odnosu na euro na dan 31. prosinca 2019. iznosio 7,44258, dok je na dan 31. prosinca 2018. tečaj bio 7,41758, što predstavlja deprecijaciju od 0,34%. Pritom je udio javnog duga u odnosu na BDP na kraju 2019. pao za 1,5 postotnih bodova u odnosu na godinu ranije, a u odnosu na kraj 2015. godine za više od 11 postotnih bodova.

